

Handläggare
Marie Lindström
Utredningsenheten

Diarienummer
2016KS/0683

Kommunstyrelsen

Svar på motion (S): Låt brukarna själva bestämma över ledsagningen

Förslag till beslut

Motionen avslås.

Beslutsnivå

Kommunfullmäktige

Sammanfattning

Socialdemokraterna har lämnat en motion med förslag om att genomföra ett försöksprojekt, där brukarna själva bestämmer över sin ledsagningstid. En dom i Kammarrätten i Jönköping slår fast att allt stöd till enskilda kommuninvånare ska behovsprövas av kommunen. I behovsprövningen ingår även att bedöma det antal timmar en brukare behöver ledsagning. Därmed är det inte lagenligt att låta den enskilde själv bedöma antalet timmar för ledsagningen. Motionen föreslås därför avslås.

Bakgrund

Socialdemokraterna (S) föreslår i en motion till kommunfullmäktige att Värmdö kommun genomför ett försöksprojekt där brukarna själva bestämmer över sin ledsagningstid och att projektet utvärderas efter ett år.

Ärendebeskrivning

Enligt Lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, har personer med nedanstående tillstånd och funktionshinder rätt till insatser för särskilt stöd och särskild service.

1. Personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd,
2. Personer med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom, eller
3. Personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

En av de insatser som personerna kan ansöka om är ledsagarservice. Syftet med ledsagningen är att brukaren ska uppnå goda levnadsvillkor, bryta isolering och få hjälp att komma ut ur hemmet. Vid bedömning av behovet av ledsagning tas hänsyn till vad som anses normalt för någon som inte är funktionshindrad. Ett riktmärke är att bevilja en till två större aktiviteter i månaden, som exempelvis teaterbesök, konsert, shopping.

Diarienummer
2016KS/0683

I Värmdö beviljades 7 300 timmar ledsagning 2016 varav 5 700 timmar utnyttjades, dvs. 78 procent. Det är individuellt hur tiden utnyttjas. Vissa avslutar insatsen innan den påbörjats, och en del utnyttjar den aldrig, medan andra önskar mer tid.

LSS i andra kommuner

I Laholms kommun ansöker brukare som tillhör LSS personkrets om ledsagarservice. LSS-handläggaren beslutar om rätten till ledsagarservice medan den enskilde själv bestämmer hur många timmar som behövs.

Linköpings kommun har tillämpat ”förenklad biståndsbedömning”. Det innebar att för personer över 75 års ålder grundade sig handläggningen på den enskildes önskemål om vilka hjälpinsatser och vilket stöd som denne själv bedömde var nödvändiga i vardagen.

Vad säger lagen?

Enligt Sveriges kommuner och landsting, SKL¹, finns det inte stöd i lagen för att handlägga ärenden om ledsagning som Laholm gör. Behovet av ledsagning ska bedömas och i bedömningen ingår antalet timmar.

I december 2013 beslutade Inspektionen för vård och omsorg, IVO, att med stöd av 13 kap 8 § SoL förelägga Linköpings kommun att, vid vite om en miljon kronor, säkerställa att det var socialnämnden som utredde behovet av insatser inom hemtjänsten.

Linköpings kommun överklagade IVO:s beslut till Förvaltningsrätten i Jönköping (2015-03-11, mål nr 570-14) som dömde till förmån för IVO. Linköpings kommun överklagade Förvaltningsrättens dom till Kammarrätten i Jönköping (mål nr 2015-940) som avslög överklagandet. Sedan Linköpings kommun överklagat Kammarrättens dom beslutade Högsta förvaltningsdomstolen den 3 maj 2016 att inte meddela prövningstillstånd. Kammarrättens dom har därmed vunnit laga kraft.

Av domarna framgår att alla individuella insatser måste föregås av utredning, bedömning och biståndsbeslut, dvs. allt stöd till enskilda kommuninvånare måste behovsprövas av kommunen. Likaså ska uppföljning ske av alla insatser.

Bedömning

Kammarrätten i Jönköpings dom slår fast att allt stöd till enskilda kommuninvånare ska behovsprövas av kommunen. I behovsprövningen ingår även att bedöma det antal timmar en brukare behöver ledsagning. Därmed är det inte lagenligt att låta den enskilde själv bedöma antalet timmar för ledsagningen. Motionen föreslås därför avslås.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till beslut har inga ekonomiska konsekvenser.

---

¹ Ellinor Englund, jurist på SKL.

Diarienummer
2016KS/0683

Konsekvenser för miljön

Förslaget till beslut har inga konsekvenser för miljön.

Konsekvenser för medborgarna

Förslaget till beslut har inga konsekvenser för medborgarna.

Konsekvenser för barn

Förslaget till beslut har inga konsekvenser för barn.

Ärendets beredning

Ärendet har behandlats i vård- och omsorgsnämnden 2017-03-14.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Biläggs/Biläggs ej
1	Motion från socialdemokraterna	Biläggs
2	Protokoll från vård- och omsorgsnämnden 2017-03-14 § 22	Biläggs

Sändlista för beslutsexpediering

Kommunstyrelsen

Camilla Broo
Kommundirektör

Frida Nilsson
Sektorchef administration